

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

SHIRAKI

**გამოღის 1937 ცლიდან
დაღოფლისენართს მარტინ კალიშვილის გაზათი**

№ 30 (10.135)
24 – 31 აგვისტო 2024 თბილი
ადგი: 60 თეთრი
ყოველი ვიკენგალი გამოხატა

„სამყარო კრიზისია“-კლიმატის ცვლილების გედეგი

გლობალური სიცხვის რეკორდი თითქმის ყოველთვიურად ირღვევა. ამ თემას ვრცელ სტატიას უძღვინის მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმი.

სტატიაში წერია, რომ აშშ-ის გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ეროვნული ცენტრის (NCEI) უახლესი გლობალური კლიმატის ანგარიშის მიხედვით, 2024 წლის ივლისი იყო ყველაზე ცხელი თვე, რაც კი ოდესმე დაფიქსირებულა 1850 წლიდან, გლობალური რეკორდების დაწყებიდან. ეს იყო ასევე ზედიზედ მე-14 თვე, როდესაც ტრიპლირატურის რეკორდი მოიხსნა.

NCEI ამბობს, რომ აფრიკასა და ევროპას ჰქონდა რეკორდულად ყველაზე თბილი ივლისი, სადაც ტემპერატურა წინა რეკორდულ თბილ ივლისს 0.05°C -ით აჭარბებს. მათივე ცნობით, ყველაზე ცხელი ივლისი დაფიქსირდა აზიაშიც, გან-საკუთრებით მაღალი საშუალო მაჩვინებელი კი დაფიქსირდა პაკისტანში.

ესტრეგალური ინცენტივების გადამტკიცების დოკუმენტის წარმოადგინ

ექსტრემალური სიცხვის შედეგები ჯანმრთელობაზე შესაძლოა, კატასტროფულიც აღმოჩნდეს. 2022 წლის ზაფხულში ევროპაში სიცხვემ 60000-ზე მეტი ადამიანის სიკვდილი გამოიწვია. 2021 წელს კი, მეცნიერებმა, რომლებიც 43 ქვეყნის 732 ადგილის მონაცემებს აანალიზებდნენ, დაასკვნეს, რომ 1991-2018 წლებში სიცხესთან დაკავშირებული სიკვდილიანობის 37% შეიძლება კლიმატის ცვლილებას მიეკუთვნებოდეს. სიცხე ასევე აძლიერებს ჯანმრთელობის უფრო ირიბ რისკებს, მათ შორის მაღარის გამომწვევი კოლოების რაოდენობის ზრდას, რომლებიც თბილ ტემპერატურაზე უფრო კარგად მრავლდებიან.

ԱՆԴ ԿԸՆԹԱՑՄԱՆ ԱՇԽԱԾԱՑՈՒՆ

უახლოეს ათწლეულებში, ტემპერატურის მატება პრობლემებს შეუქმნის ადა-
მიანებს და მრავალ სფეროს, მათ შორის ეკონომიკას. მეცნიერებათა ეროვნული
აკადემიის მიერ გამოქვეყნებული კვლევის თანახმად, 3,5 მილიარდზე მეტ ადა-
მიანს დასჭირდება ადაპტაცია ტემპერატურასთან, რომელიც ადამიანებისთვის
კომფორტულ დონეს აღემატება.

ადამიანები ტრადიციულად ცხოვრობენ რეგიონებში, სადაც საშუალო ტემპერატურა $11^{\circ}\text{--}15^{\circ}$ გრადუსს შორის მერყეობს. **PNAS** ამბობს, რომ გლობალური მოსახლეობის ერთი მესამედი ცხოვრობს აღგილებში, სადაც საშუალო ტემპერატურა 29°C -ზე მეტია, რომელიც ამჟამად დედამინის სმელეთის ზედაპირის 0.8%-ს შეადგენს.

ମାଲାଳ ତ୍ରେମ୍ପେରାତ୍ମୁରାଥୀ ଅଧାପତ୍ରାଚ୍ଛିଆ ସାଶିଶୁକ୍ରବୟାନ୍ଦ ମନ୍ଦିଶ୍ଵର୍ଣ୍ଣଲୋଗ୍ବାନ୍ଦା, ଗାନ୍ଦା-ଜ୍ୟୁଟର୍ରେବୀତ କ୍ଷାଲାକ୍ଷେପଣୀତି ଶୈଖିନ୍ଦ୍ରାବଦୀ ଗାମ୍ଭୋଗ୍ନ୍ତ୍ରେବ୍ୟାଲ ଇନ୍ଦ୍ରାସ ମତେଲୀ ରିଙ୍ଗି ଉର୍ବବାନ୍ତୁଲୀ ଶତ୍ରାତ୍ମେଗିବୀ ମରସାବଲ୍ଲେବୀତି ଅଧାପତ୍ରାଚ୍ଛିଆତ୍ମେବୀତିରେ ଏହିଶତ୍ରାତ୍ମେଗିବୀ ସାପାଶୁଭ୍ୟାନ୍ଦ କ୍ଷାଲାକ୍ଷେପଣୀତି ମତେଲୀ ମିଶ୍ରଫଲୀନ୍ଦୀବାନ ଅର୍ଦ୍ଧଗ୍ର୍ରେବ୍ୟାନ, ରନ୍ଧମ ଅର୍ଦ୍ଧବ୍ୟାନ ଏହେପାତ୍ରୁରି ଗାଧାନ୍ତ୍ଯୁଗ୍ରେତ୍ରିଲେବ୍ୟାନ, ରନ୍ଧମେଲିତା ଗାନ୍ଧେନ୍ରପ୍ରିୟେଲେବ୍ୟାନ୍ତ ଶେଶାଦିଲେବ୍ୟାଲୀନା, ମାଗାଲି-ତାଦ, ମାଗାମଶି ଦାନନ୍ଦେଶ୍ୱର ଯୁଗ୍ମେଲନ୍ତିରୁଣିତିରୁ „ଶିତବ୍ଦ ଶେଥିବ୍ଦିନି“, ରନ୍ଧମେଲିତି ଶତ୍ରାତ୍ମେଗିବୀ ପ୍ରନ୍ଦବୀର୍ଯ୍ୟାନ ଅମାଲିଲେବୀନ ମିଠନିତ, ରନ୍ଧମେଲିତି ଶାତ୍ରବିତଥେଶ ଉକ୍ତମିନି ଏହିଶତ୍ରାତ୍ମେଗିବୀ ସାପିଶ୍ଚିବୀ.

ათენი, საბერძნეთი - აღადგენს 1500 წლის რომაულ აკვედუქს ადგილობრივი სარწყავად, რაც გაამნვანებს მის ტერიტორიებს და შეამცირებს მაღალ ტემპე-რატურას.

სეკვილია, ესპანეთი – ავითარებს მსოფლიოში პირველ სიცხის ტალღების და-
სახელებისა და კატეგორიზაციის სისტემას, რომელიც ჯანმრთელობაზე პროგ-
ნოზირებულ ზემოქმედებას უფლება.

ფრიტაუნი, სიერა ლეონებ - ახორციელებს ბუნებაზე დაფუძნებულ გადაწყვეტილებებს „ფრიტაუნი ხეების ქალაქი“ ინიციატივით, 1 მილიონი ხის დარგვის მიზნით. როგორც პრატიკული ნაბიჯი ქალაქის აგრძილებისთვის.

რა სფერა სამართვალო?

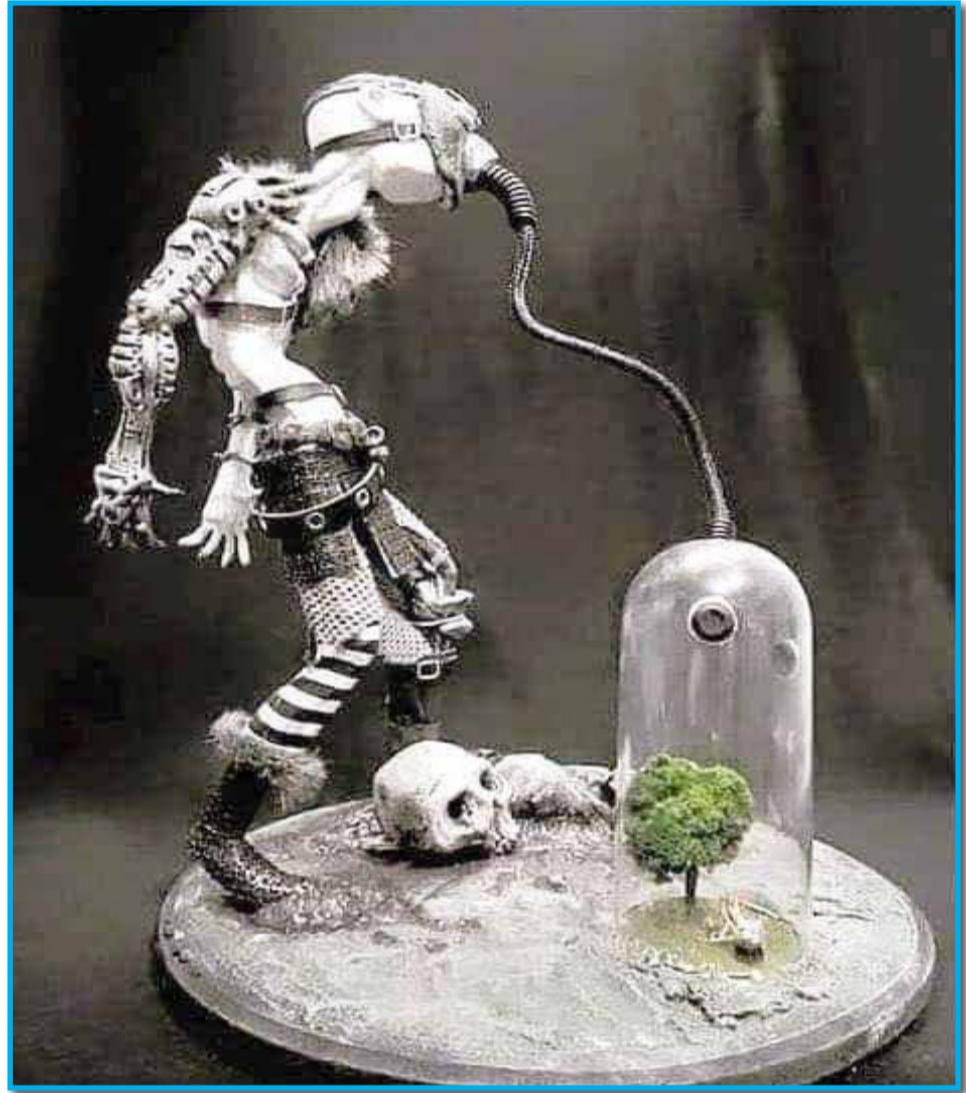
საქართველოს უკლებლივ ყველა რეგიონში 2020 წელს ჩატარებული გამოკითხვის შედეგად დადგინდა, რომ კვლევაში მონაბილეთა 97.6%-ისთვის კლიმატის ცვლილების შესახებ ცნობილი იყო, 91.35%-ს კი ეს რეალურ პროცესად მიაჩნდა. მათ ნახევარზე მეტის აზრით, კლიმატის ცვლილება კაცობრიობისთვის ტერორიზმისა და შეიარაღებულ კონფლიქტებზე მნიშვნელოვანია გამოწვევაა. ეს იმაზე მიუთიერდს, რომ ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობა კარგად იაზრებს, რა პრობლემების წინაშე ვდგავართ.

ბოლოდროინდელმა კვლევებმა ცხადყო, რომ კავკასიის რეგიონში, რომელ-შიც ჩვენი ქვეყანა მდებარეობს, ყინული სწრაფად ლლოვება. კერძოდ, დიდ კა-კვასიონის მყინვარების მოცულობის შემცირების ტემპი 2000-დან 2020 წლამდე 4-ჯერ დაჩქარდა, ვიდრე 1911-1960 წლებში, 1960-1986 წლებთან შედარებით კი – 3-ჯერ. ასევე, ბოლო 2 დეკადაში ჯამში 11 მილიარდი ტონა წყლის ეკვი-ვალენტური ყინულის მასა დაიკარგა, ხოლო მყინვარების არეალი 320კმ²-ით თავატარდა.

არანაკლებ საგანგაშოა გაუტყეურების პროცესიც. ვებაპლიკაცია ჩლობალ ჭორესტ ჰატც-ის თანახმად, მხოლოდ თბილისში 2010-დან 2020 წლამდე 14 ჰექტარ ფართობზე არსებული მწვანე საფარი განადგურდა, რაც ამ საუკუნის პირველ 2 დეკადაში 0.83%-იან დანაკარგს უდრის. იმავე პერიოდში, საქართვე-

ლოს დედაქალაქში გაუტყეურების შედეგად გამოყოფილი ნახშირორჟანგის რაოდენობამ წელიწადში 176 ტონა შეადგინა, ტყის მიერ შთანთქმულმა კი -13.5 კილოტონა. ეს იმას ნიშნავს, რომ აქ ყოველწლიურად -13.3 კილოტონა ნახშირბადი მიმოიცვლებოდა.

შეგახსნებით, რომ მცენარეები დიდი რაოდენობით ნახშირორჟანგს შთან-
თქავს, რაც ატმოსფეროში მის დაგროვებას ხელს უშლის. შესაბამისად, ტყის
საფარის განადგურება ჰაერში მავნე ნივთიერებების მეტ კონცენტრაციას განა-
პირობებს, ეს კი გლობალურ დათბობას აუარესებს და მისი შედეგები ისევ ჩვენ

გვიპრუნდება.

ცუდი სიტუაცია ჭალის ტყეების შემთხვევაშიც, რომლებიც კლიმატის ცვლილების მიმართ განსაკუთრებულად მოწყვლადია. მათ გარეშე წარმოუდგენელია მდინარეთა კალაპოტების მდგრადობა, რადგან ამგვარი ფაუნა ნაპირების ჩამოშლასა და ეროზის ენინაღმდეგება. ასევე, ადგილობრივი მიკროკლიმატზე დადგითად მოქმედებს და მოსავლიანობას ზრდის. მაგალითად, ალაზნის ჭალების ფართობის შემცირებისა და ხარისხის დაცემის გამო ნაპირები ირღვევა, ფიქსირდება სავარგულების წალენჯის ფაქტები და ა.შ.

საბოლოო ჯამში, საფრთხე ექმნება სოფლის მეურნეობასაც, რადგან ზემოხ-
სენებული პრობლემებიდან გამომდინარე ზიანდება სახნავი მიწები და საძოვრე-
ბი. ამ მხრივ მონინავე კახეთის რეგიონი უკვე გაუდაბნობის რისკის ქვეშაა.
საქმე იმაშია, რომ იქ ტებერატურა ყოველ ზაფხულს იმატებს, გახშირებულია
გვალვები, ხოლო ზამთარში ნალექის ნაკლებობა შეიმჩნევა. ეს უარყოფითად
აისახება ეკონომიკაზეც, ამიტომ შესაბამისი ღონისძიებების გატარება სასიცო-
ცხლოდ მნიშვნელოვანია.

დედამინა ჩეკინი სახლია. ერთი შეხედვით, ადამიანები ვზრუნავთ იმ გარემოზე, სადაც ვცხოვრობთ, მაგრამ გვაცინებით, რომ ტყის მასივების განადგურებას, ხანძრებს არცთუ სახარიბილო შედეგების გამოწვევა შეუძლია. დაახ, სამყარო კრიზისშია და დღესვე თუ არ ვიზრუნეთ მასზე, ხვალ გაცილებით რთულ სიტუაციაში მოვიწევს ცხოვრება.

„კაცობრიობა დღეს თვითგანადგურების რეჟიმშია“ - გვაფრთხილებენ მეცნიერები. კლიმატის ცვლილების პროგნოზიც და არსებული სიტუაციაც ამას ადასტურებს. დედამინას ზრუნვა და სიყვარული ისევე სჭირდება, როგორც თავად ადამიანს!

მასალა მოამზადა
ინგა შიომლაშვილება

გილოცავთ დაინამიკულის მიერთების დღესასწაულს!

„ხალხის უნდა გადაწყვიტოს ირჩევს ომს თუ გავიდობას, ირჩევს მორალურ დეგრადაციას, თუ ტრადიციულ ფასეულობებს“

2024 წლის საპარლამენტო არჩევნები ბი არის ერთგვარი რეფერენდუმი, სადაც ქართველმა ხალხმა საბოლოოდ უნდა გადაწყვიტოს, იმრჩევს ომს თუ იმრჩევს მშვიდობას, იმრჩევს მორალურ დეგრადაციას თუ იმრჩევს ტრადიციულ ფასეულობებს, იმრჩევს გარე ძალებზე საქართველოს მონურ დამოკიდებულებას თუ იმრჩევს დამოუკიდებელ და სუვერენიულ სახელმწიფოს, იმრჩევს კოლექტიურ „ნაციონალურ მოძრაობას“ თუ იმრჩევს „ქართულ ოცნებას“, — ამის შესახებ „ქართული ოცნების“ პოლიტიკური საბჭოს განცხადებაშია ნათევამი.

როგორც „ქართულ იუნიტაში“ აცხა-
დებენ, „ქართული იუნიტის“ მიერ საპარ-
ლამენტო უმრავლესობის მოპოვებით,
მოკლევადანი, 4-წლიანი ამოცანა წარ-
მატებით შესრულდება — საქართველოში
გაიმარჯვება მშვიდობა, ტრადიციული ფა-
სეულობები და სახელმწიფო სუვერენიტე-
ტის იდეა.

ნათელვანი გაცილებებია.
„ქართული ოცნების“ პოლიტიკური
საბჭოს გაცხადებაში ნათევამია, რომ
კოლექტურ „ნაციონალურ მოძრაობას“
ქმნიორ არია მთავრობის ახორავ ჰყავა.

„ეს არიან ის ძალები, რომელებიც გასული ორი წლის განმავლობაში საქართველოს წინააღმდეგ მიმართული ყველა კამპანიის, მათ შორის, მეორე ფრონტის კამპანიის ადგილობრივ თუ საერთაშორისო კოორდინაციას ახორციელებდნენ. ჩვენ ამ ძალებს უნდა დაგანახოთ, რომ კოლექტური „ნაციონალური მოძრაობის“ პოლიტიკური სისტემიდან ჩამოშორება ქართველი ხალხის უდიდესი, საკონსტიტუციო უმრავლესობის გადაწყვეტილებაა. ოქტომბრის არჩევნები უნდა იქცეს

ერთგვარ ნიურნბერგის პოლიტიკურ განაჩენად „ნაციონალური მოძრაობასთვის“, რომელიც შესაბამის სამართლებრივ პროცესს მყარ ნიადაგს შეუქმნის. სწორედ გარე ფაქტორის გათვალისწინებით არის აუცილებელი „ქართული ოცნების“ მიერ საკონსტიტუციო უმრავლესობის მიღება „ნაციონალური მოძრაობის“ გასასამართლებლად. გამომდინარე უამრავი დანაშაულიდან, რომელიც „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ ქართული სახელმწიფოს და ქართველი ხალხის წინააღმდეგ ჩაიდინა, მას ვერ მოვცემთ უფლებას, გარე დავა-

დაბეჭისის შესრულება და სახელმწიფოსთვის მუდმივი ზიანის მიყენება განაგრძოს. დაუშვებელია, ხელისუფლებაში დაპრუნების თუნდაც თეორიული შესაძლებლობა დარჩეს 2008 წლის დანამატულის ჩამდენ პოლიტიკურ ძალას, მით უმეტეს, იმ გამოწვევების ფონზე, რომლებიც საქართველოს წინაშე რეგიონში მიმდინარე სამხედრო კონფლიქტების ფონზე დგას. იმ პირობებში, როდესაც ქვეყანაში ოპოზიციის როლს გარედან მართული პოლიტიკოსების დანამატულებრივი ჯგუფი — კოლექტიური „ნაციონალური მოძრაობა“ ასრულებს, სახელმწიფოს მუდმივად უწევს დანაღმულ ველზე სიარული, რის გამოც ქვეყნის დაკარგვის რისკი მუდმივად აქტუალური რჩება. ყველას გვასხვოს ხელისუფლების გადატრიალების მცდელობა, რომელიც ხორავას ქუჩაზე მომხდარი მკვლელობის საქმეზე გამოტანილ საეჭვო განაჩენს მოჰყვა. მოსამართლემ, რომელიც უცხოელებისგან დღემდე საეჭვო პრივილეგიებით სარგებლობს, პროკურატურის მიერ წაყენებული ბრალი არ გაითვალისწინა და გაუგებარი განაჩენი გამოიტანა, რამაც საზოგადოების აღშფოთება გამოიწვია. თუმცა ოპოზიციამ და „ენჯენერებმა“ არა მოსამართლის, არამედ პროკურატურის პასუხისმგებლობის საკითხები დააყენეს. მეტიც, პროტესტი რევოლუციურ პროცესებში გადაიზარდა. მაშინ საზოგადოებას გაუჭირდა, იმის გააზრება, თუ ვის მიერ და რა მიზნით იყო შესაბამისი პროცესები დაგეგმილი და კოორდინირებული. საბედნიეროდ, ეს ცველაფერი არჩევნებამდე შედარებით დიდი ხნით ადრე და არა წინასაარჩევნო პერიოდში მოხდა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, კველაფერი ტრაგიკულად შეიძლება დასრულებულიყო და ხელოვნურად წარმართულ სცენარს ხელისუფლებაში აგნენტურის დაპრუნება შეიძლებოდა მოჰყოლოდა. საზოგადოებას თვეები დასტირდა იმის გასაზრებლად, რომ საქმეში ხელისუფლების არავითარი ბრალეულობა არ იყო. ეს მაგალითი იმ რისკების საუკეთესო ილუსტრაციაა, რომელიც, ხელოვნურად გაღვივებული პოლარიზაციის ფონზე, მსგავსი სცენარის ამოქმედებასთან შეიძლება იყოს დაკავშირებული“, — ნათქვამია განცხადებაში.

ასევე, „ქართულ ოცნებაში“ აცხადებენ, რომ მთელი ამ ნლების განმავლობაში საქართველომ სრულფასოვანი არჩევნები არ წატარებულოთ.

დეს რევოლუციებისა და ქვეყნის არევის მცდელობის რეჟიმში და გულებელდაკრე-ფილი ველოდითი იმ ნაღმის აფეთქებას, რომელსაც კოლექტიური „ნაციონალური მოძრაობის“ საშუალებით გარედან ხელო-ვნერად თაგეს მოხვეული რადიკალიზმი და პოლარიზაცია ჰქვია. სწორედ ამიტომ, კოლექტიური „ნაციონალური მოძრაობის“ არაკონსტიტუციურად გამოცხადება არის აუცილებელი პირობა საქართველოში გრ-ძელვადიანი მშვიდობის დამყარებისა და გამართული დემოკრატიული საზოგა-დოებრივი წესნების ჩამოყალიბე-

2) საქართველოს პარლამენტში უკვე ინიციირებულია კონსტიტუციური კანონ-პროექტი „ოჯახურ ლირბულებათა და არასრულწლოვანთა დაცვის შესახებ“. ფსევდოლიტერალური იდეოლოგიის გავრცელება მსოფლიოში და საქართველოში თანდათანობით სულ უფრო საშიშ სახეს იძენს. პარიზის ოლიმპიადის გახსნის ცერემონიამ, რომელიც მერქეხელობის, ქრისტიანთა რელიგიური გრძნობების შეურაცხყოფისა და ლგბტპროპაგანდის ძალზე უხეშ, აღმამფოთებელ ელემენტებს შეიცავდა, კიდევ ერთხელ შეგვახსენა იმ საფრთხის მასშტაბი, რომელიც ფსევდოლიტერალური იდეოლოგიის გავრცელებას უკავშირდება. ამ იდეოლოგიას არაფერი აქვს საერთო ადამიანის უფლებების დაცვასთან და მისი ერთადერთი მიზანი ლირსებისგან, მორალისგან და ყოველგვარი იდენტობისგან ადამიანის სრული დაცულა. ადამიანმა დანამდვილებით ისიც კი არ უნდა იცოდეს, კაცია თუ ქალი. ადამიანმა არ უნდა იცოდეს საკუთარი ფესვები, საკუთარი ქვეყნის ისტორია, მას არ უნდა ჰქონდეს ეროვნული, რელიგიური თუ პიროვნული იდენტობა. ფსევდოლიტერალური იდეოლოგიის ამოცანა ყველაზე დაბალი რანგის მონის გამოყვანაა, რომელიც მანიპულირებას ითლად დაუქვემდებარება. საკონსტიტუციო უმრავლესობის მოპოვება „ქართულ ოცნებას“ მისცემს ზემოაღნიშნული კონსტიტუციური კანონპროექტის მიღების შესაძლებლობას, რაც ოჯახური ლირებულებებისა და არასრულწლოვანთა დაცვას უმაღლეს, კონსტიტუციური ხარისხში განამტკიცებს. კონსტიტუციური კანონის მიღების შემდეგ ვერავინ ვედარასოდეს მოგვახვევს თავს ერთნაირსქესანთა ე.ნ. სამოქალაქო პარტიიორბიბის, ერთნაირსქესანთა წყვილის მიერ ბავშვის აყვანის ან სქესის შეცვლის პერაციის დაკანონებას, ქალისა და მამაკაცის გარდა, სხვა ე.ნ. სქესის სამართლებრივად დადგნენას, საგანმანათლებლო დაწესებულებებში თუ მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებით ფსევდოლიტერალური იდეოლოგიის პროპაგანდას და სხვა მანკიერებებს, რომელებმაც მრავალი ქვეყანა უკვე ძალზე მძიმე შედეგებამდე

3) ჩვენი ქვეყნის ერთ-ერთი უმთავრე-
სი ეროვნული ამოცანა საქართველოს
ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენაა. მშენდობიანი გზით საქართველოს ტერი-
ტორიული მთლიანობის აღდგენის შემთხ-
ვევები აუცილებელი გახდება საქართვე-
ლოს კონსტიტუციის ცვლილება, რათა
საქართველოს მმართველობის სისტემა
და ტერიტორიული სახელმწიფო ორგანიზაციი
მოწყობა ახალ რეალობასთან მოვიდეს შე-
საბამისობაში. გამომდინარე იქიდან, რომ
საქართველოს გარშემო მოვლენები ძალზე
დინამიკურად ვითარდება, ამგვარი მო-
ცემულობისთვის ნებისმიერ დროს უნდა
ვიყოთ მზად. ოპოზიციის ანტისახელმწი-
ფოებრივი მიდგომების გათვალისწინებით,
დარჩენებით შეიძლება ითქვას, რომ ისი-
ნი ასეთ შემთხვევას მიც გარე დავალებას
შეასრულებენ და ტერიტორიული მთლია-
ნობის აღდგენისთვის აუცილებელ საკონს-
ტიტუციო ცვლილებებს აუცილებელად
წინ აღუდებიან. შესაბამისად, „ქართულ
ოცნებას“ ესაჭიროება საკონსტიტუციო
უმრავლესობა, რათა საჭიროების შემთხ-
ვევები აუცილებელი საკონსტიტუციო
ცვლილებების განხორციელებას ვერავი
შეუქმნას დაბრკოლება;

4) არის კიდევ ერთი, მეოთხე საკითხი, რომლის კონსტიტუციით მოწესრიგება-საც საქართველოს თვითმყოფადობისა და ეროვნული ფასეულობების დასაცავად უდიდესი მნიშვნელობა შეიძლება ჰქონდეს. თუმცა, ამ საკითხზე კონსულტაციები კვლავაც გრძელდება და მასზე ჩვენს

პოზიციას, სავარაუდოდ, თვის ბოლომდე
გაგიზარება. ზემოაღნიშნული სტრატე-
გიული ამოცანების გადაჭრას საქართვე-
ლოს გრძელვადიანი სტაბილური განვი-
თარებისათვის საკვანძო მნიშვნელობა
ენიჭება. ოუმცა, ამასთან ერთად, არის კო-
დევ ერთი, არანაკლებ მნიშვნელოვანი, და
მეტიც — კიდევ უფრო მნიშვნელოვანი სა-
კითხი, რომლის გადაჭრაც „ქართული ოც-
ნების“ მიერ საკონსტიტუციო უმრავლე-
სობის მიღებას მოითხოვს. საქართველო
ახლაც ომის უშუალო საფრთხის წინაშე
დგას, რომლის თავიდან არიდება დღეს და
ხვალ საქართველოს უპირველესი ამოცა-
ნაა. საქმარისია მცირე გადაცდომა, ერთი
ფეხის გადაბრუნება და ქვეყანა შეიძლება
საერთოდ დაკარგოთ, რის შემდეგაც არა
მხოლოდ საკონსტიტუციო ცვლილებებს,
არამედ საერთოდ არაფერს ფასი აღარ
ექნება. ახლა, როდესაც რეგიონში მოი-
უკანას წელ თვეებს ითვლის, ქართულ
საზოგადოებას მართებს მაქსიმალური მო-
ბილიზაცია, რათა დღემდე დიდი ძალისხ-
მევით შენარჩუნებული მშევრდობა ხელი-
დან არ გაუვევათ და ქვეყანას ნერევა და
განადგურება თავიდან ავაცილოთ. ახლა
მთავარია, ამ რამდენიმე თვის განმავლო-
ბაში ქვეყანა როგორმე შევინარჩუნოთ და
შემდეგ მის შეუფერხებელ განვითარებას
ველარაფერი დაუდგება წინ.

2020 ან 2021 წელს სახლში დარჩენილ
ან ოპოზიციის ამომრჩეველს რომ გაუ-
მარჯვა, დღეს საქართველო უკრაინაზე
მძიმე მდგრადარეობაში აღმოჩნდებოდა და
ქვეყნა აღარ გვექნებოდა. სამომავლოდ,
ამგვარი რისკი თეორიულ დონეზეც კი
აღარ უნდა დაუუშვათ. რაც უფრო დიდი
იქნება „ქართული ოცნების“ საარჩევნო
მხარდაჭერა, მით უფრო მცირე იქნე-
ბა საქართველოს არაეთოლმოსურნეთა
ცდუნება, კიდევ ერთხელ სცადონ ქვეყნის
არევა, ხელისუფლებაში აგენტურის, ანუ
ადგილობრივი ომის პარტიის დაბრუნე-
ბა და საქართველოში მეორე ფრონტის
გახსნა. რაც უფრო დიდი იქნება „ქარ-
თული ოცნების“ საარჩევნო მხარდაჭერა,
მით უფრო მშვიდი იქნება ნოემბერი, დე-
კემბერი და მომდევნო 4 წელინად. რაც
უფრო მეტი იქნება „ქართული ოცნების“
მხარდაჭერა, მით უფრო ნაკლები ბარიერი
შეექმნება ქვეყნის საერთო ნინაგვლას და
ეკონომიკურ განვითარებას. შესაბამისად,
ჩვენი ქვეყნის ნომერ პირველი ამოცანა
ამ არჩევებზე მშვიდობის მაქსიმალურად
განმტკიცებაა, რისთვისაც თითოეული
ამომრჩევლის ხმას განსაკუთრებული
მნიშვნელობა ენიჭება. ამასთან, მანდატუ-
ბის რამდენ პროცენტსაც მიიღებს „ქარ-
თული ოცნება“, ზუსტად იმდენი პრო-
ცენტით განმტკიცდება და გამყარდება
მშვიდობა ჩაინ ძირანაში

გარდა ამისა, რაც უფრო მეტ ხმას
მიიღებს „ქართული ოცნება“, მით უფრო
სწრაფად და ეფექტურად გადაიტვირთება
საქართველოს ურთიერთობები აქტორის
შეერთებულ შტატებსა და ევროკავშირთან
და მით უფრო მტკიცედ იქნება დაცული
საქართველოს ეროვნული ინტერესები
საერთაშორისო ასპარეზზე. შესაბამისად,
საჭიროა ქუდზე კაცი იმისათვის, რომ
ქვეყნის დაკარგვის თეორიული რისკიც კი
არ დაუშვათ და საქართველომ საერთა-
შორისო პოლიტიკაზე თავისი პოზიციები
მაქსიმალურად განიმტკიცოს. „ქართული
ოცნებისთვის“ მიცემული თითოეული ხმა
ნიშნავს შვიდობის, სტაბილურობისა და
განვითარების უფრო მტკიცე გარანტიას
საქართველოსთვის. მოვუნოდებთ ყვე-
ლა ჩვენს თანამოქალაქეს, რომლსათვი-
საც ძვირფასია საქართველოში მშვიდობა,
ქვეყნის სტაბილურობა და ტრადიციული
ფასეულობები, 26 ოქტომბერს გამოვიდეთ
ქუდზე კაცი და შევქმნათ მყარი ფუნდა-
მენტი საქართველოს ეროვნული იდენტო-
ბის დასაცავად და ჩვენი ქვეყნის ნათელი
მომავლის უზრუნველსაყოფად. ვისთვი-
საც ძვირფასია ქვეყანა, გადადეთ ყველა-
ფერი და გამოდით არჩევნებზე, გვერდზე
გადადეთ ყველანარი ვინორპოლიტიკუ-
რი საკითხი, რადგან ამ არჩევნებზე არა
პოლიტიკის, არამედ ქვეყნის გადარჩენის
საკითხი წყდება. ყველაფერი ჩვენს ხელ-
შია, საქართველოს ბედი ჩვენს ხელშია და
ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ, რომ ქვე-
ყანა გადავარჩინოთ და მომავალ თაობას
სამართავად თავისუფალი, დამოუკიდებე-
ლი, ერთიანი და ძლიერი საქართველო და-
უფროოთ“, — ნათქვამია განცხადებაში.

გაყვალა ნიკლაურის 80 წლის იუბილე

15 აგვისტოს, სოფელ ზემო ქედის კულტურის სახლში, კულტურის ამაგდარი მუშავის მაყვალა წიკლაურის საიტილე საღამო გაიმართა. მას დაბადებიდან 80 და კულტურის სფეროში მოღვაწეობიდან 60 წელი შეუსრულდა. სასწავლებელში ჩასაპარებლად მუსიკის გამოცდაში ორიანი დაუწერეს და ჩაჭრეს, თუმცა იმედგაცრუებას არ მიეცა და არც პროფესიის შეცვლაზე უფიქრია. ამბობს, რომ სხვა სფეროში საკუთარი თავი მუსიკის გარეშე ვერც ნარმოედგინა. სოფლის კოლორიტი გაზით „შირაქს“ ეუბნება, რომ მოღვაწეობის 60 წლიდან ნახევარი კულტურის სახლში სრულიად უხელფასოდ გაატარა, თუმცა ამას მისთვის ხელი არ შეუშლია ენთუზიაზმით ეღვანა.

ლონისძიებას უძღვებოდა კულტურულის ცენტრის ქედების ზონის კოორდინატორი მათა ყველაშვილი. მან დამსწრე საზოგადოებას, ქ.ნ. მაყალას მოკლე შემოქმედებითი ბიოგრაფია გააცნო და კულტურის სფეროში მის დამსახურებებზე ისაუბრა. ლონისძიებაში აქტიურად იყვნენ ჩართული იუ-ბილარის დაძმა ნიკოლოზ და ნატო წიკლაურები. მათ ერთად შეასრულეს სიმღერები და მაყურებლის მხურვალე პლოდისმენტები დაიმსახურეს.

ლონისძიების მსვლელობისას ერთ-მანეთს ენაცვლებოდნენ ქედების ზონის სოფლების - ზემო ქედის, ქვემო ქედისა და სამთანყაროს ფოლკლორული ანსამბლები. (ხელმძღვანელები-მაყვალა წიკლაური, თამუჯნა კობაიძე, ნოდარ შაინიძე, ანა ლოლაშვილი).

სალამოს ესწრებოდა მუნიციპალიტეტისა მერი ნიკოლოზ ჯანაშვილი. მან ქ. 6. მაყვალას მიუღოცა იუბილე და მადლობის სიგელი, ყვავილების თაოგულთან და ფულად ჯილდოსთან ერთად გადასცა. იყო დაუვიწყარი დღე, როგორც იუბილარისთვის, ასევე დამსწრე საზოგადოებისთვის, სიყვარულითა და პატივისცემით გაუღენთილი.

სათავეში ედგა მოწვეული სპეციალისტი დალი კანდელაკი. შემდეგ კი ორ კესტრს მომღერალთა გუნდიც დაემატა, რომელსაც იუბილარის და, ნატენიკულაური ხელმძღვანელობდა. მალევნატო თბილისში გადავიდა და ორ კესტრსაც და ანსამბლსაც სათავეში ჩაუდგა ქალბატონი მაყვალა წიკლაური, რომელიც დღემდე უცვლელად ხელმძღვანელობს. ჯერ მისი ძმის სპეციალისტები მისხვერპლა ბრძანა ტყვიამ, შემდეგ ქალბატონი მაყვალას შვილიშვილი ტრაგუელად დაიღუპა და ბევრჯერ დააპირა წასულიყო, მაგრამ ისევ მონახა საკუთარ თავში ძალა და ერთგულად ემსახურა სოფელს. ქალბატონი მაყვალას ოჯახის ყველა წევრი მონახილეობდა თითქმის ყველა კულტურული ღირებულების გვერდით ედგნენ მის მეუღლე, და-ძმა, რძალი და 80 წლიდედა, რომელიც სპექტაკლ „მთიულუშ ქორწილში“ ტრადიციულ ძველებული მთიულურს ცეკვავდა. ორკესტრი კვედებოდა რვა სხვადასხვა სახეობი ინსტრუმენტისგან. ქალბატონი მაყვალა კი, ყველას ერთნაირად კარგად ფლობდა. ამისათვის მას ლექსიც კმიუღძვნა ლალი წიკლაურმა. მართლაც, მრავალმა თაობამ, გოგონა

ბიჭიკო ბაშარული. მათ ვინც ცოცხლები არიან, ჯანმრთელობა და დიდხანს სიცოცხლე ვუსურვეთ“.

ବୀରପ୍ଲଟ୍ଟ ଜୀବନୀକାଳିତ୍ତି: „ମିନ୍ଦା
ଗାନ୍ଦିସାକୁଟରେବ୍ୟଲ୍ଡି ସିଟିବୋରି ଦା ସିଗ୍ନ୍ୟା-
ର୍ଯୁଲିଟ ମିଉଲିନ୍ଚ୍ର କ୍ଲାନ୍ଡବାଟ୍ରିନ୍ ମାଧ୍ୟା-
ଲ୍ଲାବ ଦାବାଦେବିଲାବ 80 ଟଙ୍କିଲିକ ଉପକିଲ୍ଲେ ଦା
ଶେମୋକ୍ଷମେଧେବିତି ମୁଖ୍ୟାବ୍ଦିରେ 60 ଟଙ୍କିଲି-
ଟାବୋ ମଧ୍ୟେ କ୍ଲାନ୍ଡେବିତି ଥିଲାବାନିମ୍ବି
କ୍ଲାନ୍ଦବାନ୍ଦିରେ ସଫ୍ରେରନ୍ଶି ମହିଦାବାନ୍ଦବା
ଦାଵିଲିକ ସାଫ୍ଟମ୍ୱେଅ ଏବଂ ଏବିଲିକ ଏବଂ
ଶେଷୁଦ୍ଧିରେ, ମାଗରାମ କ୍ଲାନ୍ଦବାଟ୍ରିନ୍ ମାଧ୍ୟାଲ୍ଲା
ଜୁଦାଓର ନିକ୍ଷିରିରେ ଦା ମିବାରିରେ, ରମ୍ବ ଗ୍ରାନ୍ଟ
ପ୍ରେରିନ୍ଦିରେ ମରଗିବିଲା ପ୍ରେରିନ୍ଦିରେ ଦା ମୁ-
ଶାବଦା କ୍ଲାନ୍ଦବାନ୍ଦିରେ, ଏବଂ ଏବିଲିକ ଏବଂ
ତକ୍ଷେଣ ଶେମୋକ୍ଷମେଧେବା ପିରିଗ୍ରେଲାଦ ବନ୍ଦା-
କେ ଦା ଗୁଲି ମରିଦେବା, ରମ୍ବ ଏବଂ ସାକନ୍ଦି-
ପ୍ରେରିନ୍ଦି ନିରନ୍ତରି ପ୍ରେରିନ୍ଦିରେ ପ୍ରେରିନ୍ଦିରେ
ଗାମାରିତ୍ତୁଲ ଲାନିସିବେବେବେ ଏବଂ ଏବିଲିକ

კისნავლე. პიანინო და აკორდეონი კი
სკოლაში ვისნავლე. ისეთი დღო იყო,
პედაგოგები ჭირდა, ფორტეპიანოს
მასწავლებელიც ქედზე არ არსებოდ-
და და ყველა ინსტრუმენტის ათვისე-
ბას ჩვენით ვცდილობდით. ამ ცოდნით
წავედი ტექნიკურში ჩასაბარებლად,
საგუნდო—სადირიცოროზე მინდოდა
მესწავლა. მანამდე ჩემმა დამ ჩაბარა,
ის თავისუფლად მოხვდა. შემდევ ჩემი
მომზადებული ახალგაზრდაც მოეწყო
და შეგულიანებული ვიყავი. 7 ადგილი
და ბევრი მსურველი იყო, ამიტომ მეუ-
ბნებოდნენ, ფული თუ გაქვსო. „ფული
არა, მაგრამ ჩემი ნიჭის იმედი მაქვს
მეთქი“. მაფრთხილებდნენ: „აქ ისე-
თი ამბავიაო, უფულოდ ვერ მოეწყო-
ბიო“. მაშინ ისეთი დღო იყო, „ჩანყო-
ბა“ მიღებული იყო და მე კი უფულოდ

ნავედი. პირველივე გამოცდა
სპეციალობაში იყო, პანინოსა
და ფანდურზე დამაკვრევინება.
მეგონა კარგად ჩავაბარე, მა-
გრამ პასუხების გასაგებად რომ
მივედი, სპეციალობაში ორია-
ნი მენერა. ამდენად, ჩავიჭრო
და შემდეგ გამოცდებზე აღარ
დამიშვებს. დღემდე დარწმუნე-
ბული ვარ, რომ ფულის გამო
ჩამჭრეს. 700 მანეთი არ გადა-
ვისადე და ამიტომ ვერ მოვეწყე-
ამის გამო იმედი არ გამცრუე-
ბია და ხელი არ ჩამიქნევია. ვი-
ცოდი, უფასოდ მოწყობა რთუ-
ლი იყო, მაგრამ მანიც ვცადე,
ვფიქრობდი, იქნებ გამომივიდეს მე-
თეი. იმედგაცრუებას ვერ დაგუშვებდი,
რადგან თავიდან ფეხებამდე მუსიკით
ვიყავი მოცული და იმდენად შეყვარე-
ბული, რომ სხვა სფეროში მუშაობა
არც წარმომედგინა. სკოლაში ცუდად
არ ვსწავლობდი, მაგრამ პირველ ად-
გილზე მანიც სიმღერას ვაყენებდი და
მიყვარდა, ამიტომაც ბოლომდე აქ და-
ვრჩი, სხვა არაფერზე მიიფიქრია. მაშინ
სხვა დრო იყო, პროფესიების არჩევა
და განათლების მიღება ამდენად ხელ-
მისაწვდომი არ იყო, როგორც ახლა. ნ-
ლების მანძილზე მუსიკა იმდენად
ჩაჯდა ჩემს ტვინსა და გულში, სხვა
პროფესია აღარც მდომებია.

ჩაჭრისთანავე სოფელში დავპროწყნდი
და მუშაობა დაფინანსდება. 1964 წელს ზემო
ქედის კულტურის სახლში მივედი და
1992 წლამდე უხელფასოდ, მოხალისედ
ვიმუშავე, გეფიცებით, კაბიკი არ ამი-
ლია. შტატი არ არსებობდა და ანაზღაუ-
რებას ვერ ვიღებდი, მაგრამ ჩემი საქმე
იმდენად მიყვარდა, რომ 28 წელი, ანუ
შრომითი სტაჟის წახევარი ენთუზიაზმ-
ზე ვიმუშავე. არასოდეს დამზარები და
მიღალატი ჩემი საქმისთვის. შემდეგ
კოლმეურნეობის თავმჯდომარებ არსენ
კობაძემ გამოყო შტატი და 50 მანეთს
კოლმეურნეობა მიხდიდა. თუმცა, მალე
საჭროთა სისტემა და კოლმეურნეობე-
ბი გაპარტახდა და ისევ უხელფასოდ
ვრჩებოდი. იმხანად კულტურის განყო-
ფილების გამგე, ნელი გობეკიშვილი,
სამინისტროში წავიდა და იქიდან ორი
შტატი დააშვებინა. ლოტბარდ მე ჩამ-
სვა, აკომპანიატორად კი ჩემი მეუღლე,
მე 150 მანეთს ვიღებდი, მეუღლე 80-ს.
ლექსებს მეუღლე წერდა, მელოდიასაც
ხან ის ქმნიდა, ზოგჯერ მე და ასე ვას-
რულებდით ჩვენს მიერ შექმნილ სიმღე-
რისა.

სკოლაში სწავლისას გუნდი მოქმედებდა, მაგრამ პედაგოგი არ გვყავდა, თავად ვმეცადინეობდით დამოუკიდებლად და გუნდს უფროსსკლასელები ხელმძღვანელობდნენ. მასნავლებლის გარეშე ვემზადებოდით, მაგრამ ოლიმპიადუბზე მუდმივად გავდიოდით და კარგი შედეგები გვქონდა, ხშირად პირველ ადგილზე გავდიოდით. მაშინ ზემო ქედის სკოლის დირექტორი იყო გოგია გვრიტიშვილი, ძალანი უყვარდა ხელოვნება, ხელს გვინყობდა, უნდოდა გამარჯვებები მოგვეპოვებინა. მკაცრი კაცი იყო და მის დროს განსაკუთრებული რეჟიმი არსებობდა სკოლაში. შემდეგ რვაწლედი სკოლა გაიხსნა და დირექტორი იქ გადაიყვანეს.

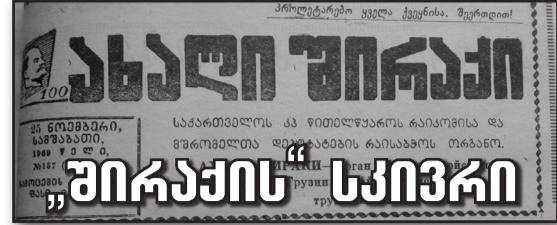

ის სამსახურში ჩვენი სტიმულია. ყოველთვის ცდილობს ჩვენი განწყობის გახალისებას და სტიმულს გვაძლევს. მისი შემართება ნამდვილად გადამდებია თითოეული ჩვენთაგანისთვის და ღმერთმა ყველას მისცეს ის ენერგია, რასაც 80 წლის ასაკში ის ახერხებს. ბედნიერები ვართ, რომ ჩვენს გვერდითაა და ისევ აქტივურად მუშაობს.

სოფლის კოლორიტი მაყვალა
წიკლაური დაბადა 1944 წლის 13 აგ-
ვისტოს. მის ოჯახში ყველა მღერობა,
დედ-მამა, და-ძმები და ბიძაშვილები,
ამიტომ, მათი ყოველი დილა სიმღე-
რით ინყებოდა. სკოლის დამთავრების
შემდეგ სკადა საგუნდო-სადირიუმორო

ଦା ଡିକ୍ଷମା ଗାଇରା ଜ୍ଯାଲ୍ପାତ୍ରନୀ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଲାଶ ବେଳମୌରୀ ମାତା ନାନିଲୀ ଫାରକାଠମୌରୀ ଗ୍ରେସନ୍଱ର୍କ୍‌ଓଡ଼ା ମଧ୍ୟାହ୍ନ ନିକୁଳାଜୁରି ମରାଗାଲ୍ବନ୍ଦାନି ଏବଂ ଦ୍ୱାରୁଲ୍ଲେଖି ମୁଖୀରୀ ଶୈଦ୍ଵେଗୀ, ରମନ ମିଳ ଅନ୍ତରେ ସାଥୀରେ ଅନ୍ତରେ କେବଳ ମିଲ୍ରେବ୍‌ଶୁଲ୍ଲି. ଆଗରେତେ ମରାଗାଲ୍ବି ମେଧାଲୁ ଏବଂ ସିଂହେଲୀ, ରମଗାନ୍ଧିତ ପାରାଦି, ଇହେ ଗୁର୍ବ ଫୁର୍ରି. ଅମିତ୍ରମାଚାରୀ, ରମନ ଇଲ୍ ଲୋର୍ସେବୀ ମେଧଲୀତାର ଦାଜିଲ୍ଲାଫଲ୍ଲୋଗ୍‌ବୁଲ୍ଲି. ଗାଵିଳେଖ ନେତ୍ର ପ୍ରେସ୍ରା ବୁଲ୍ଲି ଗାରିଦାତ୍ତଲିଲ୍ଲି ଅଧିମାନୀ, ବିନିପ୍ରକାଶ କୁଣ୍ଠତୁରିନୀ ସାଥୀରେ ଗ୍ରେସନ୍଱ର୍କ୍‌ଓଡ଼ା ଏବଂ ଶାନ୍ତିରୀ ମେଧାବୁର୍ଜେବନ୍ଦନ୍ତେ ସାନନ୍ଦରୀ ନିକୁଳାଜୁରି, ନିଃଶ୍ଵର କ୍ରମିକାତ୍ମେତ୍ତିଲ୍ଲି ଶାଲ୍ଲାବା ବ୍ୟାପିକିଲ୍ଲି, ଗାଗି କାତ୍ତିକାଶିକିଲ୍ଲି ଆଗରେ ପୁରୁଷରୁଲ୍ଲି, ତାମାର ଉଗରେବେଲିନ୍ଦ୍ରି

1961 WELI

• CVENS MOSWAVLE-AHALGAZRDOSAS MMODRIV MRUNVELOBAS AR AKLEBEN MSOBLIURI KOMUNISTURI PARTIA DA SABWOTA MFAVROBA AMZE MOWMDS SKKP PROEHTSI GATVALISWNEBULI GEGMEBI. MRTO WTELWAROS RAIONSI DREIDAN SAWARMO SWAVLBAZE IMECADINEBS EQVSI SASUALO SKOLA BEVRI ERTCVLIAN SWAVLBAZE GADADIS, AMTOMC CVENI BAVSVEBIS LTOLVA DA XALISI SWAVLISAKEN, DRITIDRE UFRO MRAL SAFEXURZE ADIS. EWVI AR ARIS, ROM RAIONIS MROMELBTAN ERTAD DID SROMT WARMTEBEBS MARWEVEN CVENI SAXELOVANI PEDAGOGEVIC.

• PIONERULI ZAFXULI DAMFAVRDA MRTO 68 PIONERUL BANAKSI, ROMEBIC RESPUBLIKIS PROFKAVSIREBM MOAWVES, ZAFXULI BED NIERAD GAATARA MUSEBISA DA MOSAMAXUREBIS 36 ATASM BAVSVM PIONERULI BANAKIS SESANISNAVI SENOBEBI ASENDA SAUKETESO KURORTEBEZ.

• SOFEL ARXI LOSKALOS SKOLA SIC SIAMYIT DAI-REKA ZARI. SKOLIS DIREQTORM GIORGI TOKLIKISVILM XU TOSAN 35 MOSWAVLES JILDOD WIGNEBI GADASCA SWAVLA DAIW YO ZEMO QEDIS SKO LASIC, ROMELIC ERTERTI MOWNAVEA RAIONSI. DAWAFEBULI BAVSVEBIS NAZI TITEBIT AJRE MS MARADMWANE DEKORATIUL BARSI SIXARULI REBULI HANGEBI DAARRVEVS. AXMANDEBA SKOL CADGA DA DASVENEBULI BAVSVEBI JGUFGUGFAD DA NIWEREBIS SAMAXURSI CADGeba. ASE ROM ERTMNETS ARDADAGEBIS EMOCIEBZE UZIAREBDEN. BEJITI SWAVLITA DA DAURALAVI SROMT SKOLIS DIREQTORM G. GVRITISVILM XUTOSAN VUPASUXOT PARTIIS ZRUNVAS!..

• ARBOSIKSIC DAIREKA SKOLIS ZARI. 470 MOSWAVLE MUJDA MERXS DA SWAVLA DAIWO. WELS SKOLA ERT CVLAZE IMUSAVEBS, XOLO MEXRE KLASI 22 MOSWAVLIT GADAVIDA SWAR MOO SWAVLBAZE.

1973 WELI

• BEVRI SIAXLIT IWEDA 1973-74 SASWAVLO WELI CVENS RAIONSI. EQSPLAOATACIASI GAESVA QALAQ WTELWAROS # 2 SASUALO SKOLIS AXALI SENOBEBI SEZENILIA AXALI INVENTARI, LABORATORIEBI, SKOLA DAKOMPLEQTDA KVALIFIURI PEDAGOGEBIT.

1976 WELI

• AXALI SASWAVLO WELI IWEDA. WTELWAROS SKOLEBSI KI DAMAGEBLEBIS UKRA RISOBIS PROBLEM SERIOZULAD DGAS. ASE MAGALITAD, SOFEL GAMRJVBIS SKOLASI YVE LAFERI MADA, KLASEBI DAKOMPLEQTUBIA,

გაზეთ „შირაქის“ რედაქცია დეფოლუსინებაროს მრავალწლიან ისტორიას ინხავს. უნიკალური ამჟამი სხვაგან არსადა ასე დაცული, ამიტომ გადავწყიტეთ, ჩვენს არქივში შემონაზული გაზეთის ძეველი, გაყვითლებული ფურცლებიდან საინტერესო ამონარიცები კვლავაც შემოგთავაზოთ.

KONTINGENTI GANSAZRVRLUIA, TUMA IYO DA KVLAVAL PROBLEMA RCEBA DAMLAGEBEBIS UKMARISOB, RAC ZEGAVLENAS AXDENS SKOLASI SANITARULI WESRIGIS DAMAREBAZE ROGORC CANS AQAC SEFEBM UNDA GAUWODON SKOLAS DAXMREBIS XELI, TOREM SKOLA UDAMLAGE BLOOD? ES DREVANDELOBASI UKVE METAD ARASASIMDVNO FAFTIA SKOLIS EZOSI ROM GAMOVEDIT, NICAB-COCXIANI MOSWAVLETI SI MRAVLE TVALSISACEM IYO. MTTAN GASAU BREBA GANVIZRAXET, MGRAM MTI SAQMANOBA ISEDAC METYVELEBDA, ROM SKOLIS AM PATA RA MVIDRT ISEDAC SAKUTAR TAVZE METAD UYVART AQAUROBA DA MTI MSOBLIURI BUDIS TITOUELI KUTXE-KUNWULI. AMTOMC TAVDAUZOGAVAD ZRUNAVEN MS SISUFTAVEZE RATA MDMADEBULI DA GAKRIALEBULI DAXVDES AXAL SASWAVLO WELS, ISE ROGORC DILIS PIRMINAR MES CVENI KEKLUKI MULI EGEBEBA YOVEL GARIJRAZJE.

• SUBLNATELI, KOPWA, MORIMRI DA DAMSVENEBULI XVDEBA AXALI SASWAVLO WLIS DAWEBAS AXLA UKVE REKONSTRUQCIAQMLI QALAQ WTELWYAROS SAMUSIKO SKO LA SKOLIS FARTO DA NATELI OTAXEBIS MUDROEBAS AMERIDAN MUSIKIS ANBANS

• SOFEL ZEMO MACXAANSI 1 SEQTEMBERS SWAVLA DAIWO 502-M MOSWAVLEM BAVSVEB KOMUNISTURI SULISKVETEBIT ARZRADAS EM SAXUREBA 47 MOSWAVLEBELI, AQEDAN 43 UMAR LESI GANATLEBITAA KVALIFIKACIIS ASAMRLE BLAD IMOFEBODA 5 MTGANI. ZEMO MACXAANIS SKOLIS MOSWAVLEBES ARDADAGEBI UQMD AR GAUTAREBIAT. MAT AQTIURI MONAWLEOBA MIRES MSOBLIURI SOFLIS KOLMURNEOBIS SROMT SAQMANOBASI. MTI GARJIT CADEBULIA 1 500 TONA SILOSI DA DAMUSAVDA 80 HEQTARZE METI VENAXI. AMS GARDA, SKOLIS REMONTZE KARGAD IMUSAVES MOSWAVLEEBM NUGZAR YOCIASVILM, VAXTANG LEKASVILM GELA NATROSVILM, GIA NASRASVILM, GIA BOSTORANASVILM DA SXVEMA.

(STILI DACULIA)

მოამზადა
იღია მარტყოფლიშვილება

მწერები ფიროსმანის ორიგინალებზე

საქართველოს ეროვნული მუზეუმი აცხადებს, რომ დიმიტრი შევარდნაძის სახელობის ეროვნულ გალერეაში დროებითი ექსპოზიციისას გარედან შემოტანილ რამდენიმე ექსპონატზე აღმოჩნდა მწერები, რის შემდეგაც, საგამოფენო სივრციდან მოიხსნა ნამუშევრები და ჩატარდა სანიტარული წმენდა. მუზეუმის გაცხადების თანახმად, საგამოფენო დარბაზებას და საცავები წარმოდგენილ ხელოვნების ნიმუშებს, მათ შორის ფიროსმანის ნამუშევრებს, საფრთხე არ ემუქრება.

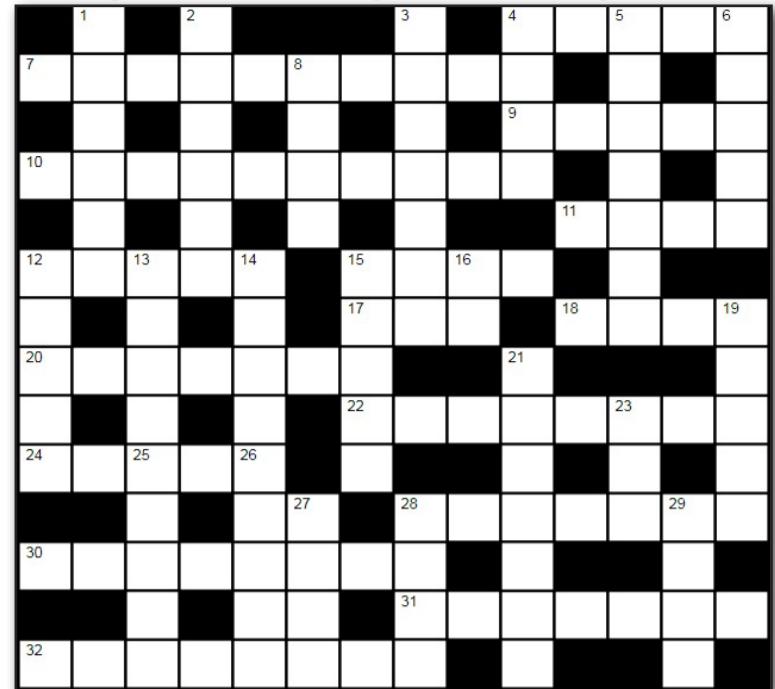
„გვსურს, გამოვხმაუროთ რამდენიმე მედიასამჟალებით გავრცელებულ ზედაპირულ ცნობებს, თითქოს დიმიტრი შევარდნაძის სახლობის ეროვნულ გალერეაში აღმოჩნდილი მწერების გამო, ფიროსმანისა და სხვა ხელოვანთა ნამუშევრებს საფრთხე ემუქრება.

საზოგადოებისთვის განვმარტავთ, რომ დღ-

მიტრი შევარდნაძის სახელობის ეროვნულ გალერეაში დროებითი ექსპოზიციისას გარედან შემოტანილ რამდენიმე ექსპონატზე აღმოჩნდა მწერები. გალერეის ადმინისტრაციამ დაუყოვნებლივ გაატარა შესაბამისი ლინიძისიერები - საგამოფენო სივრციდან მოიხსნა ნამუშევრები და ჩატარდა სანიტარული წმენდა. აქედან გამომდინარე, საგამოფენო დარბაზებას და საცავები წარმოდგენილ ხელოვნების ნიმუშებს, მათ შორის ფიროსმანის ნამუშევრებს, საფრთხე არ ემუქრება.

კ რ ი ს ვ ი რ ი დ ი

შვეულად: 1. თასი, რომელიც თქმულებით ქრისტეს სისხლი იყო მოგროვილი და რომლის დანახვაც მხოლოდ მალალი ზემობის ადამიანს შეეძლო 2. თუთისებრის ოჯახის შემაბანი ხე 3. კოსმოსავტი ძალები: ბელკა და ... 4. სტივენ სიგალის კინოგმირი 5. პლანეტა, რომელსაც აქვს რგოლები 6. ცისარტყელას ქალმერთი 8. უფელესი ხალხური თქმულება 12. მუსლიმანთა წმინდა შავი ქა მექაში 13. ამ სახელწოდების სოფელი ადგიგენიცია და დუშეთშიც 14. ფილმი რაჯა კაურის მონაწილეობით 15. ჰუნების ბელადი 16. წინაღმის შებრუნებული სიდიდე 19. სომხეთის უძველესი დედაქალაქი 21. სიმუნით განთქმული ფრანგი პოლიტიკოსი, რომლის სახელიც უწოდეს მკაცრი ხაზებით შეემნილ შავ-თეთრ ნახატს 23. დავით ნარინი და დავით ... 25. სიგრძის საზომი ერთეული, უდრის სამ აღლს 26. ისტორიული ქალაქი ერაუმი 27. მონღლოთა სახელმწიფო შუა საუკუნეების იქრის ... 28. რომელ ქალაქში ტარდება კინოფესტივალი, რომლის მთავარი პრიზია იქრის მარტინი რტონი 29. გაბროველების კუდომერილი სიმბოლო

თარაზულად: 4. რომელმა ატმოსფერულმა მოვლენამ, აიდულა ინგლისელი პარლამენტარები და უყენები დარწმუნებით შეარწინები 7. ქრონისი იყო დროის მფარველი ღმერთი. ამასთან დაკავშირებით, რა უზოდეს თავდამორველად საათებს 9. ბოსტონული, რომელიც 96% ცალის შეიცავს. დანარჩენი ნახატი კი შეიცავს ისეთ პაქტერიციდულ ნივთიერებებს, რომლებიც სპონსორ ცყვალებულ სტაფილოკოკებს 10. ადგილობრივი წარმოების ჩამოსახური მარქანი ბარენბი 11. „ილიადაში“ მოხსენიებული ქალაქი, რომლის ნანგრევები კომერსანგმა აღმოჩნდა 12. საბუნებისამტყველო მეცნიერება, რომელიც შუა საუკუნეებში ბერებმა განვითარეს 15. ავადმყოფობის განვითარების უმაღლესი წერტილი 17. სტორიული მხარე ...-ელარჯეთი 18. რომელი აუზი დაწერა ჯუზეპე ვერდიმ სუვერენი არარანგი ...-ელარჯეთი 20. ტრიპიული ნაყოფი, რომელიც მევახ მდგრმარებაში იმდენად ძლიერ მუავას შეიცავს, რომ კბილის მემალს აფეხებს 22. სამედიცინო ტერმინოლოგიის ენა 24. ერთულებული მარტინი როგანიზმი „ურ“ ფეხით 28. მცენარე ცვევას წვენი, სამრენველო ნედლეული 30. მანსარდა ფრანგი არქიტექტორია, რომელსაც ეკუთხნის ვერსალის სასახლის პროექტი. მისი გვარიდან გამომდინარე, რა უწოდეს სახლის დაქანებულ სახურავის ქვეშ გამართულ საცხოვრებელ ადგილს 31. აზოტმუსავს მარტინის ზოგადი სახელწოდება 32. კორიფის მონაწილე შებოსანი მხედარი

10არაზულად: 4. რომელმა ატმოსფერულმა მოვლენამ, აიდულა ინგლისელი პარლამენტარები და უყენები დარწმუნებით შეარწინები 7. ქრონისი იყო დროის მფარველი ღმერთი. ამასთან დაკავშირებით, რა უზოდეს თავდამორველად საათებს 9. ბოსტონული, რომელიც 96% ცალის შეიცავს. დანარჩენი ნახატი კი შეიცავს ისეთ პაქტერიციდულ ნივთიერებებს, რომლებიც სპონსორ ცყვალებულ სტაფილოკოკებს 10. ადგილობრივი წარმოების ჩამოსახური მარქანი ბარენბი 11. „ილიადაში“ მოხსენიებული ქალაქი, რომლის ნანგრევები კომერსანგმა აღმოჩნდა 12. საბუნებისამტყველო მეცნიერება, რომელიც შუა საუკუნეებში ბერებმა განვითარეს 15. ავადმყოფობის განვითარების უმაღლესი წერტილი 17. სტორიული მხარე ...-ელარჯეთი 18. რომელი აუზი დაწერა ჯუზეპე ვერდიმ სუვერენი არარანგი ...-ელარჯეთი 20. ტრიპიული ნაყოფი, რომელიც მევახ მდგრმარებაში იმდენად ძლიერ მუავას შეიცავს, რომ კბილის მემალს აფეხებს 22. სამედიცინო ტერმინოლოგიის ენა 24. ერთულებული მარტინი როგანიზმი „ურ“ ფეხით 28. მცენარე ცვევას წვენი, სამრენველო ნედლეული 30. მანსარდა ფრანგი არქიტექტორია, რომელსაც ეკუთხნის ვერსალის სასახლის პროექტი. მისი გვარიდან გამომდინარე, რა უწოდეს სახლის დაქანებულ სახურავის ქვეშ გამართულ საცხოვრებელ ადგილს 31. აზოტმუსავს მარტინის ზოგადი სახელწოდება 32. კორიფის მონაწილე შებოსანი მხედარი

კლარა რიაშვილი

ერთი წელი გავიდა შენი გარდაცვალებიდან, ჩვენო კლარა დეიდა, ძალიან გვენატრები და გვაკლიხარ. ხშირად ვისენებით შენს გამონათქვამებს. შემოხვდოდი რედაქციაში, შემოიტანდი შენთვის დამახასიათებელ სიხალის, სიყვარულს, ბედნიერებას. ეს ყველაცვერი მთელი სამსახურისთვის გადამტებითი იყო. თქვენს გვერდით ბევრი თანამშრომელი გავიზარდეთ და უურნალისტობასთან ერთად ვისწავლეთ ცხოვრებისეული სიბრძნეც.

მაყვალა წიკლაურის 80 წლის იუბილე

ქადაგის გვერდიდან/

მადლობა მინდა ცუთხრა პირველ რიგში მაია ყველაშვილს, რომელმაც დიდი ხანია საიუბილე სალამის ორგანიზება დაიწყო და განახორციელა კიდეც. მან მოინდომა, „ისეთი თარიღებია, აუცილებლად უნდა აღინიშნოს“. გვერდით დაუდგა მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობა, მთლიანად ჩვენი სამსახური. აქტიურად ჩაერთვნებ მეზობელი სოფლებიც, გამოიტანეს შესანიშნავი საკონცერტო ნომრები და დაუვინარი დღე მაჩუქეს. ძალიან კმაყოფილ ვარ, ამდენს არ ველოდი. მადლობელი ვარ ყველასი, ვინც იუბილე გამილამაზა. ყველას ერთიანობით აღინიშნა ჩემი დაბადებისა და მუშაობის მრგვალი თარიღები. მართლა კარგი ლონისძიება გამოვიდა და ამან დიდი სტიმული მომცა, ძალიან გამომაცოცხლა. დიდი სიამაყე და საჩუქარი იყო ჩემთვის ისიც, რომ ამ ასაქში ჩემს გვერდით იყვნენ ჩემი დედმამიშვილები და ლონისძიებაში მონანილებდნენ. ძმა 85 წლისაა, და კი-76-ს. ამის მიუხედავად, შეძლეს სცენაზე გამოსვლა და სამივე ძალიან ემოციურად ვიყავით. ერთობლივი სიმღერებიც შევასრულეთ. მიუხედავად იმისა, რომ დაწყებამდე რეპეტიცია არაერთხელ გავიარეთ, სცენაზე მაინც გვეტირებოდა და და ემოციებს ვერ ვფარავდით. ასაკის მიუხედავად ხმაც კარგი აქვთ, შეძლებაც და ნეტავ კიდევ დიდხანს იყვნენ ასე. ბევრი ჭირ-ვარამი გვაქვს ცხოვრებაში გამოვლილი, რამდენი-

მე ტრაგედიაც დაგვატყდა და წესით სახლში უნდა დაემსხდარიყავით და აღარ გვერდერა. მაგრამ, იმდენად ვართ ხელოვნებაზე შეყვარებულები, სიმღერის გარეშე არ შეგვეძლო და ცხოვრებას ვაგრძელებთ. ასევე ჩემს გვერდით იყვნენ ძველი თაობის თანამშრომლები ქეთევან ქიმისტელი და იზო ნამგალაური. მათთან ერთად ათეული ნლები გავიარე. იზოს სააქმაოდ ძლიერი პირველი ხმა აქვს, ფანდურიც დაუკრა და გუნდშიც იმღერა. მოვაუცდით, მაგრამ ძალიან მინდოდა ისინიც გამოისულიყვნენ. ძალიან მომენტი მერის, ნიკოლოზ ჯანიშვილის და სხვა გამომსვლელების სიტყვა. მივიღე ბევრი საჩუქარი და თბილი სიტყვა, თანამშრომლებიც ბოლომდე გვერდით მედგნენ და სი-

მაყვალა, ნიკოლოზ და ნატო ნიკლაურები

ყვარულით სავსე გულით დავტოვე შენობა. თუმცა, ერთ რამეზე მხედვება გული. უნიკალური საკონცერტო დაბაზი აქვთ ზემო ქედს. მარჯანიშ-

ვილის თეატრიდან დაწყებული უამრავი სხვა შემოქმედებითი კოლექტივით დამთავრებული, ბევრი სტუმარი ჩამოსულა, ბევრი მდგარა ამ სცენაზე და ყველა გაოცებული რჩებოდა ამ შენობით. უამთასვლამ და ნლებმა შელახა ეს შენობა, ჭერიდანაც წყალი ჩამოდის და რეაბილიტაციას საჭიროებს. როგორც შვილზე ისე შემტკიცა გული, რადგან ამ შენობაში არ დავიბადე, თორემ აქ დავტერდი და ემოციები მაკავშირებს. განვიცდი ამ ყველაფერს, იმდენ მაქვს, ხელის შევლება და მისი შენარჩუნება მოხერხდება.

სამომავლოდ მინდა გუნდი შევავსო და უფრო მრავალრიცხოვნი გავხადო. სექტემბრიდან, ახალი

სასწავლო წლის დაწყებისთანავე, გამოვაცხადებ მიღებას და ახალ ბავშვებსაც მივიღებ. კონტრაბასი, ჩანგი და დიპლიპიტო გვაქვს, რომელიც მრავალი ნელია აღარ ახმანებულა, მინდა ისიც ისნავლონ და ეს ინსტრუმენტებიც გამოვიყენოთ. 2007 წელს რომ დაგვიშალეს ანსამბლი, მას შემდეგ აღარ გამოგვიყენებია, არადა გვაქვს. უფროთხილებით და სათანადოდ ვუვლი. ისეთი მხნეობა და ენერგია მაქვს, შემიძლია სოფელს კიდევ ვემსახურო. სურვილი დიდი მაქვს და ვნახოთ რა იქნება და რას შემაძლებებს უფალი“.

ილია მარტივოვლიშვილი

გამარჯვებაში ისტორიული ტაძრის აღდგენა იწყება

ხორნაბუჯისა და ჰერეთის ეპარქია სოფელ გამარჯვებასთან მდებარე ზღმურდლის წმინდა გიორგის სახელობის ტაძრის აღდგენა-რესტავრაციას იწყებს, რისთვისაც საზოგადოების ერთიანობა და შემონირულობის გაღება საჭირო. ტაძრის აღდგენისთვის არქეტექტორმა სერგო ქართველიშვილმა მოამზადა პროექტი, რომელიც ტაძრის პირვანდლი სახით აღდგენას უზრუნველყოფს.

გაზეთ „შირაქის“ ინფორმაციით, კულტურული მემკინეობის დაცვის ეროვნულმა სამსახურმო ისტორიული ძეგლის აღდგენის ნებართვა უკვე გასცა, რაც ეპარქიას საშუალებას აძლევს რესტავრაცია განახორციელოს.

ლელა ჭიდარაშვილი (საკრებულოს დეპუტატი): „ზღუდერის წმინდა გიორგის ეკლესის ზოგი მას „ზღმურდლის“ სახელით მოიხსენის აშენების ზუსტი თარიღი უცნობია, თუმცა დაახლოებით IV-VI საუკუნეებს ვარაუდობენ. მის გარშემო როგორც ჩანს ძველი დასახლებაც ყოფილა, რასაც მიმდებარე ტერიტორიაზე აღმოჩენილი ქვერები, თიხის ჭურჭელი და სხვადასხვა საყოფაცხოვრებო ნივთები მომზობს. როგორც მოგეხსენებათ, საქართველოში წელიწადის ყოველ დღეს იზეიმებოდა გიორგის, რომელიც წმინდასთან სახელობის რომელიმე ტაძართან, ხატთან ან მის მიერ აღსრულებულ სასაულებათან იყო დაკავშირებული. ჩვენს სოფელში მდგომარეობაში მდგრადი და მიმდებარე ტერიტორიაზე აღმოჩენილი ქვერები, თიხის ჭურჭელი და სხვადასხვა საყოფაცხოვრებო ნივთები მომზობს. როგორც მოგეხსენებათ, საქართველოში წელიწადის ყოველ დღეს იზეიმებოდა გიორგის, რომელიც წმინდასთან სახელობის რომელიმე ტაძართან, ხატთან ან მის მიერ აღსრულებულ სასაულებათან იყო დაკავშირებული. ჩვენს სოფელში მდგომარეობაში მდგრადი და მიმდებარე ტერიტორიაზე აღმოჩენილი ქვერები, თიხის ჭურჭელი და სხვადასხვა საყოფაცხოვრებო ნივთები მომზობს. როგორც მოგეხსენებათ, საქართველოში წელიწადის ყოველ დღეს იზეიმებოდა გიორგის, რომელიც წმინდასთან სახელობის რომელიმე ტაძართან, ხატთან ან მის მიერ აღსრულებულ სასაულებათან იყო დაკავშირებული. ჩვენს სოფელში მდგომარეობაში მდგრადი და მიმდებარე ტერიტორიაზე აღმოჩენილი ქვერები, თიხის ჭურჭელი და სხვადასხვა საყოფაცხოვრებო ნივთები მომზობს. როგორც მოგეხსენებათ, საქართველოში წელიწადის ყოველ დღეს იზეიმებოდა გიორგის, რომელიც წმინდასთან სახელობის რომელიმე ტაძართან, ხატთან ან მის მიერ აღსრულებულ სასაულებათან იყო დაკავშირებული. ჩვენს სოფელში მდგომარეობაში მდგრადი და მიმდებარე ტერიტორიაზე აღმოჩენილი ქვერები, თიხის ჭურჭელი და სხვადასხვა საყოფაცხოვრებო ნივთები მომზობს. როგორც მოგეხსენებათ, საქართველოში წელიწადის ყოველ დღეს იზეიმებოდა გიორგის, რომელიც წმინდასთან სახელობის რომელიმე ტაძართან, ხატთან ან მის მიერ აღსრულებულ სასაულებათან იყო დაკავშირებული. ჩვენს სოფელში მდგომარეობაში მდგრადი და მიმდებარე ტერიტორიაზე აღმოჩენილი ქვერები, თიხის ჭურჭელი და სხვადასხვა საყოფაცხოვრებო ნივთები მომზობს. როგორც მოგეხსენებათ, საქართველოში წელიწადის ყოველ დღეს იზეიმებოდა გიორგის, რომელიც წმინდასთან სახელობის რომელიმე ტაძართან, ხატთან ან მის მიერ აღსრულებულ სასაულებათან იყო დაკავშირებული. ჩვენს სოფელში მდგომარეობაში მდგრადი და მიმდებარე ტერიტორიაზე აღმოჩენილი ქვერები, თიხის ჭურჭელი და სხვადასხვა საყოფაცხოვრებო ნივთები მომზობს. როგორც მოგეხსენებათ, საქართველოში წელიწადის ყოველ დღეს იზეიმებოდა გიორგის, რომელიც წმინდასთან სახელობის რომელიმე ტაძართან, ხატთან ან მის მიერ აღსრულებულ სასაულებათან იყო დაკავშირებული. ჩვენს სოფელში მდგომარეობაში მდგრადი და მიმდებარე ტერიტორიაზე აღმოჩენილი ქვერები, თიხის ჭურჭელი და სხვადასხვა საყოფაცხოვრებო ნივთები მომზობს. როგორც მოგეხსენებათ, საქართველოში წელიწადის ყოველ დღეს იზეიმებოდა გიორგის, რომელიც წმინდასთან სახელობის რომელიმე ტაძართან, ხატთან ან მის მიერ აღსრულებულ სასაულებათან იყო დაკავშირებული. ჩვენს სოფელში მდგომარეობაში მდგრადი და მიმდებარე ტერიტორიაზე აღმოჩენილი ქვერები, თიხის ჭურჭელი და სხვადასხვა საყოფაცხოვრებო ნივთები მომზობს. როგორც მოგეხსენებათ, საქართველოში წელიწადის ყოველ დღეს იზეიმებოდა გიორგის, რომელიც წმინდასთან სახელობის რომელიმე ტაძართან, ხატთან ან მის მიერ აღსრულებულ სასაულებათან იყო დაკავშირებული. ჩვენს სოფელში მდგომარეობაში მდგრადი და მიმდებარე ტერიტორიაზე აღმოჩენილი ქვერები, თიხის ჭურჭელი და სხვადასხვა საყოფაცხოვრებო ნივთები მომზობს. როგორც მოგეხსენებათ, საქართველოში წელიწადის ყოველ დღეს იზეიმებოდა გიორგის, რომელიც წმინდასთან სახელობის რომელიმე ტაძართან, ხატთან ან მის მიერ აღსრულებულ სასაულებათან იყო დაკავშირებული. ჩვენს სოფელში მდგომარეობაში მდგრადი და მიმდებარე ტერიტორიაზე აღმოჩენილი ქვერები, თიხის ჭურჭელი და სხვადასხვა საყოფაცხოვრებო ნივთები მომზობს. როგორც მოგეხსენებათ, საქართველოში წელიწადის ყოველ დღეს იზეიმებო